

Anestezie u dětí

Vážení rodiče, ošetřující lékař doporučil pro vaše dítě operační výkon, který má být proveden v anestezii.

V následujícím textu bychom vám rádi podali základní informace o tom, co obnáší anestezie, jaké jsou typy, možnosti, rizika. Jak se co nejlépe připravit a udělat tak maximum pro zdárný průběh operace.

CELKOVÁ ANESTEZIE (CA) U DĚTÍ

Účelem celkové anestezie (narkózy) je uvést pacienta do umělého spánku (bezvědomí) a zamezit tak nepříjemným vjemům, zejména bolesti v průběhu výkonu pomocí rozsáhlé škály léků. Jedná se hlavně o sedativa (zklidňující léky), hypnotika (spánek navozující), analgetika a anestetika (bolest potlačující a znecitlivující) a myorelaxancia (svaly uvolňující). Volba anestetik a anesteziologického postupu se řídí klinickým stavem pacienta a typem operace. Lékař - anesteziolog, volí zásadně postup pro pacienta s nejvyšší mírou bezpečnosti s přihlédnutím k přáním pacienta.

JAKÝ JE OBVYKLÝ PRŮBĚH VÝKONU V ANESTEZII U DĚTÍ?

Pokud je naplánováno operační řešení, je nutné, aby pacient nejprve absolvoval pediatrické předoperační vyšetření. To má za cíl zmapovat celkový zdravotní stav pacienta.

Po obvyklém předoperačním vyšetření, případně vyšetření specialistou u pacientů trpících chronickým onemocněním (např. srdce, ledviny, asthma apod.), následuje tzv. předanestetické vyšetření anesteziologem.

Toto vyšetření má za cíl zhodnotit celkový stav pacienta a naplánovat způsob anestezie s ohledem na pacientův zdravotní stav i s ohledem na jeho preference. Případně doporučí doplnit některá další vyšetření (např. krevní srážlivosti apod.) Tato důkladná prevence minimalizuje rizika komplikací během anestezie.

Anesteziolog také doporučí, které léky bude pacient užívat v období těsně před operací a které vysadí. Předanestetické vyšetření může proběhnout i v den operace či bezprostředně před operací.

Večer před výkonem je pacientovi – zejména starším dětem, obvykle podána tableta hypnotika pro zajištění lepšího spánku a eliminaci stresu. U malých dětí se tato dávka vynechává.

Ráno v den výkonu či cca 45 minut před výkonem je pacientovi obvykle podána směs léku v podobě kapek podaných na lžičce tzv. premedikace. Tyto kapky mohou být u starších dětí nahrazeny tabletou, u některých

děti, které nejsou schopny kapky polknout, může být podána injekce. Premedikace vede k usnadnění průběhu celkové anestezie.

Před operací je nutné, aby dítě bylo nejméně 6 hodin lačné. Poslední tekutiny (čaj) je možno přijímat 2 hodiny před výkonem. Kojené děti mají být naposledy nakojeny 4 hodiny před výkonem. Děti, které užívají kojeneckou stravu (Sunar apod.) dostanou poslední porci 6 hodin před výkonem. Děti 6 hodin před výkonem neužívají žádné sladkosti, žvýkačky a podobně. Pokud lékař doporučí ranní léky, je možno je zapít jen malým množstvím vody či čaje.

Před odvezením na operační sál je nutné odstranit snímatelné zubní protézy/rovnátka z úst a ozdoby z těla (náušnice, prsteny, piercing a podobně). U starších dětí je vhodné odstranit i gelové nehty a nehty odlakovat.

Na operační sál je dětský pacient dopraven na lůžku za doprovodu sestry.

Na operačním sále jsou na tělo pacienta přiložena čidla (dětská) pro monitoraci životních funkcí (krevní tlak, okysličení krve, srdeční akce a frekvence, množství CO₂ v těle, teplota a další).

Úvod do anestezie se u dětí částečně liší od dospělých. U menších dětí je obvyklý úvod inhalační, to znamená, že dítě na operačním sále cca 2 minuty vdechuje směs anesteziologických plynů a kyslíku a následně usíná. Po jeho usnutí je mu zavedena kanyla do některé žíly – obvykle na hřbetu ruky, předloktí, někdy na hřbetu nohy. Poté jsou do žíly aplikovány léky proti bolesti a event. další a dítěti jsou zajištěny dýchací cesty pomocí obličejové masky, intubační rourky či laryngeální masky. Udržování celkové anestezie se uskutečňuje vdechováním směsi anesteziologických plynů, kyslíku a oxidu dusného.

Pokud to stav pacienta a povaha operace vyžaduje je zahájena umělá plicní ventilace, kdy za operovaného dýchá přístroj.

U starších dětí (cca od 6-8let věku), případně u mladších dětí, které mají z nějakého důvodu zavedenu v žíle kanylu již z oddělení (např. podávání ATB) se postupuje obdobně jako u dospělých. To znamená, že do žíly je podáno anestetikum, po kterém dítě do 30s usíná, následně jsou mu podány léky tišící bolest a další, jsou zajištěny dýchací cesty a po zbytek operace je anestezie udržována vdechováním směsi anesteziologických plynů, kyslíku a oxidu dusného.

Po celou dobu anestezie je dětský pacient pod dohledem anesteziologa a anesteziologické sestry. Jeho stav je trvale monitorován přístroji.

Po skončení chirurgického zákroku se pacient do několika minut probouzí na operačním sále. Jakmile je jeho stav stabilizovaný a známky celkové anestezie odezní, odjíždí na lůžkové oddělení, kde jsou dále monitorovány jeho životně důležité funkce, případně podávány léky tišící bolest a další.

První příjem tekutin a potravy po výkonu záleží na typu výkonu a je třeba se informovat u ošetřujícího personálu.

NEJČASTĚJI KLADENÉ OTÁZKY

PROČ SE NESMÍ PŘED OPERACÍ V CELKOVÉ ANESTEZII JÍST, PÍT (A KOUŘIT)?

Při úvodu do celkové anestezie jsou u pacienta vyraženy obranné reflexy. Obsah žaludku se může dostat do dutiny ústní a následně může zatéci, či být vdechnut do plic, kde by způsobil těžké poškození – zánět plic.

PROČ NESMÍM PŘED ANESTEZIÍ ŽVÝKAT?

Žvýkání žvýkačky výrazně zvyšuje produkci slin, které jsou polykány. Proto při úvodu do anestezie hrozí jejich vytečení ze žaludku a vdechnutí.

PO ANESTEZII JE MI OBVYKLE ŠPATNĚ A ZVRACÍM, ČEKÁ MĚ TO ZASE?

Zvracení se vyskytuje jen u některých pacientů. Pacient může zvracet, i když dodržuje předoperační zákaz příjmu potravin a tekutin, příčina není jednoznačně stanovena. Vliv může mít stres pacienta, rozsah a místo operačního výkonu, podaná anestetika a další. Částečně se riziko zvracení dá ovlivnit postupem během anestezie, je proto vhodné upozornit anesteziologa na tuto vaši zkušenost před výkonem. Nikdy ovšem nelze 100% zaručit, že nebude pacient po operaci zvracet.

BUDU MÍT BĚHEM NARKÓZY V KRKU TRUBIČKU?

Ano, je to možné. Tato trubička (intubační kanyla) nebo laryngeální maska je nutná k zajištění dýchacích cest, kdy pacient během narkózy nedýchá sám, ale dýchá za něj přístroj - ventilátor. Kanyla se do krku zavádí po usnutí pacienta a je odstraněna po skončení anestezie v okamžiku probouzení.

CO VŠECHNO DĚLÁ ANESTEZIOLOG?

Anesteziolog se musí seznámit se všemi informacemi o zdravotním stavu pacienta, vyhodnotit je, zvolit správný anesteziologický postup a pečlivě sledovat pacienta po celou dobu zákroku.

ANESTEZIE A OČKOVÁNÍ?

Záleží na typu podané vakcíny, vždy je nutné poradit se s ošetřujícím pediatrem ohledně správného načasování termínu očkování a termínu případného plánovaného operačního výkonu.

PROČ ODKLÁDAT VÝKON, NA KTERÝ ČEKÁM I MĚSÍCE?

Vždy je snaha načasovat výkon na období, kdy bude pacient v co nejlepším stavu, pokud stav pacienta není optimální (chřipka a podobně) a výkon lze odložit, je to lepší pro bezpečí pacienta. Odklad výkonu není nic příjemného, ale snížení hrozby vážné komplikace za to stojí. Doporučený odklad je 14 dní po odeznění příznaků onemocnění či dobrání ATB.

JE NUTNÉ MÍT PŘED KAŽDOU ANESTEZIÍ PŘEDOPERAČNÍ VYŠETŘENÍ?

Během každé anestezie pacient dostává léky, které mají vliv na životní funkce. Cílem předoperačního vyšetření je odhalit onemocnění, která by v kombinaci s celkovou anestézií, mohla pacienta vystavit komplikacím.

Pokud máte po přečtení tohoto textu jakékoli dotazy, obraťte se na ošetřujícího lékaře, nebo na anesteziologa.

Tento text nenahrazuje informovaný souhlas, formulář informovaného souhlasu dostanete k podpisu až po rozhovoru s anesteziologem.

NEMOCNICE HOŘOVICE

Nemocnice Hořovice nabízí širokou škálu ambulancí a poraden navazujících na jednotlivá lůžková oddělení. Specializované zdravotní služby jsou poskytovány nad rámec základních medicínských oborů, a to prostřednictvím oddělení ortopedie, neurologie, pediatrie, chirurgie, gastroenterologie, urologie, gynekologie a porodnice, neonatologie, anesteziologicko-resuscitačního oddělení a interny. Ke spokojenosti a zdraví pacientů slouží i vlastní nemocniční lékárna, kavárna a parkoviště pro pacienty i návštěvníky nemocnice.

 NH Hospital a.s. - Nemocnice Hořovice

K Nemocnici 1106/14, 268 31 Hořovice

 detske@nemocnice-horovice.cz

 nemocnice-horovice.cz

 311 551 905